

streget, at de hidtidige bestræbelser for genopbygning og for forbedringer af menneskerettighedssituationen må anses for utilstrækkelige. Der er behov for at dokumentere reelle politiske og økonomiske fremskridt, og det er dybt beklageligt, at der ikke er fundet en fredelig, forhandlet løsning.

Vi anerkender fuldt ud Ruslands territorialintegritet. Vi sætter heller ikke spørgsmålstegn ved retten til at bekæmpe terrorisme i alle dens former, men Danmark har vedvarende bidraget til at fastholde Tjetjenien, menneskerettighedssituationen i Tjetjenien, på dagsordenen. Statsministeren gjorde dette senest under Det Europæiske Råds møde med præsident Putin i Stockholm den 23.-24. marts i år, og også under mit besøg i Moskva den 12.-13. marts i år rejste jeg selv spørgsmålet om menneskerettighederne og de humanitære forhold i Tjetjenien over for den russiske udenrigsminister.

Vi er både som EU-medlemmer og bilateralt kritiske over for den løsningsmodel, som de russiske myndigheder forsøger i Tjetjenien. Vi har taget afstand fra uforholdsmæssig magtanvendelse og krænkelse af menneskerettighederne. Vi opfordrer stærkt de russiske myndigheder til, som sagt, at finde en politisk løsning på konflikten.

Det Europæiske Råd i Feira fastslog i juni sidste år, at EU var rede til at bistå i bestræbelserne for at modernisere og reformere Rusland. EU's støtte ville herefter blive søgt målrettet til områder, der har central betydning for Rusland og samtidig er i EU's interesse. Det drejer sig især om udvikling af de demokratiske institutioner og konsolidering af retsstatsprincipper, udvikling af markedsorienteret økonomi, miljøbeskyttelse, støtte til uafhængige medier.

EU understregede samtidig, at et partnerskab og strategisk samarbejde med Rusland kun kan gennemføres, hvis det bygger på en åben dialog og fælles værdier, herunder respekt for menneskerettighederne, en fri presse og et stærkt civilt samfund. Det er fortsat EU's holdning, og det er fortsat regeringens holdning. Vi forholder os aktivt til den faktiske udvikling i Rusland, kritisk, men i dialog, fordi vi mener, at dialogen er den eneste fremkommelige måde at påvirke forholdene til det bedre på.

Regeringen og de øvrige EU-lande finder, at det er den russiske regerings ansvar at påse, at det russiske retssystem foretager tilbundsgående undersøgelser af alle påstande om menneskerettighedskrænkelser og gør det i overensstem-

melse med internationale normer. Alle skyldige må drages til ansvar, også dem, der er i de væbnede styrker. Rusland har ikke hidtil i tilstrækkeligt omfang levet op til den forventning.

I forbindelse med mødet i FN's Menneskerettighedskommission i april måned var der i modsætning til sidste år en enighed mellem EU og Rusland om et udkast til en formandsudtalelse. Det var klart, at den forhandlede tekst måtte indeholde kompromiser fra begge sider, hvis man skulle have Rusland med, men der blev ikke givet afkald på fundamentale krav til Rusland, og Rusland havde ydermere i de afsluttende forhandlinger givet en række indrømmelser, der muliggjorde endelig enighed.

Det viste sig imidlertid, at visse lande uden for EU ikke kunne acceptere indholdet i formandsteksten, hvorefter EU fremlagde et egentligt resolutionsforslag i en tekst, der ikke var acceptabel for Rusland, og den russiske delegation erklærede efterfølgende, at den ikke anså sig forpligtet af det.

Det er et meget beklageligt forløb. Det er altid godt med en skarp resolutionstekst, der kan tegne et billede, der er helt tydeligt og uden misforståelser. Men vi ved imidlertid også fra samarbejdet med Rusland i Europarådet, at vi kan komme videre sammen med russerne, men sjældent imod dem. Vi ser hellere et Rusland, der er forpligtet på et samarbejde, selv om afkastet stadig er for magert, end et isoleret og fjendtliggjort Rusland.

Udviklingen i dialogen med russiske parlamentarikere mener jeg viser, at det nytter noget. Jeg tror heller ikke, at den russiske regering er blind for den begyndende holdningsændring til konflikten i Tjetjenien både i Dumaen og i befolkningen. Det er en holdningsændring, som vi gerne vil give konstruktiv støtte snarere end at smække døren i.

Som sagt og sammenfattende: Situationen i Tjetjenien er fortsat stærkt bekymrende. Der skal ikke herske nogen tvivl om det og heller ikke om vores stærke kritik af det. Vi bør ved enhver given lejlighed over for Rusland fremføre det og presse på i alle fora for at få taget hånd om problemerne.

Vi må bygge videre på det samarbejde, der har udviklet sig mellem EU og Rusland og inden for Europarådet og OSCE. Vi må tilskynde til en udbygning af de civile programmer i Tjetjenien, og vi må igen og igen understrege nødvendigheden af et konsekvent retsligt opgør med alle krænkelse af menneskerettigheder. Vi